

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Yttrande

1 (4)

Datum
2025-09-17

Diarienummer
510-5098-2025
LI2025/01288

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Promemorian Anmälningssplikt för skogsbruksåtgärder i urskog och gammal skog samt krav för A-landsstatus i förnybartdirektivet

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Hallands län framför följande när det gäller utredningens förslag och bedömningar:

1. Länsstyrelsen anser inte att remitterade handlingar visar att Sverige lever upp till A-landsstatus. Detta eftersom det inte visats att det finns tillräckliga lagar och kontrollsystem för att förhindra att biobränsleråvara kommer från sådana biologiskt värdefulla skogar som omfattas av första satsen i förnybartdirektivet artikel 29.3b, t ex ädellövskog och alsumpskog med hotade arter.
2. Föreslagen ändring av samrådsplikten avstyrks.
3. Förslaget till definition av gammal skog avstyrks.
4. Det är av stor vikt att kontroll- och övervakningssystemen har tillräckliga resurser.
5. En nationell kartläggning av skogar med höga naturvärden efterfrågas.

Generella synpunkter

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att Sverige bör ha ett tillräckligt regelverk och kontrollsystem för att leva upp till kriterierna för A-land.

Länsstyrelsen anser att det hade varit tydligare om alla årets förslag om ändringar i skogslagstiftning och tillämpning av denna hade

skickats på remiss samlat. Det är svårt att ta ställning till remitterade förslag utan att veta vad förslagen i SOU 2024:91 resulterar i.

Synpunkter på förslagen

Skogar med stor biologisk mångfald och A-land

Förnybartdirektivet artikel 29.3b anger att biobränsleråvara inte får komma från skogar med stor biologisk mångfald eller skogar som den relevanta behöriga myndigheten har konstaterat ha stor biologisk mångfald. Regeringens PM saknar information om att även skogar som inte pekats ut av myndighet omfattas om de har stor biologisk mångfald och inte är skadade.

Enligt Länsstyrelsens uppfattning omfattas t ex ädellövskogar och alsumpskogar med hotade arter och viktiga strukturer av förnybartdirektivet artikel 29.3b, och merparten av dessa skogar klassas inte som urskog eller gammal skog enligt de definitioner som föreslås. Många av dessa skogar är utanför formellt skydd, och har därmed inte heller av myndighet konstaterade värden enligt den definition som föreslås. Länsstyrelsen menar att det är ett problem att naturvärdena i dessa skogar skadas av gallring, röjning och till och med avverkning. Remitterade handlingar visar inte på att det finns lagar eller kontrollsystem som hindrar att biobränsleråvara kommer från sådana skogar.

Länsstyrelsen bedömer inte att förslagen är tillräckliga för att Sverige ska kunna anses som A-land.

Samrådspunkt 12:6

Det föreslås att samrådspunkten enligt 12 kap. 6§ miljöbalken ska utökas till att omfatta alla skogsbruksåtgärder i gammal skog och urskog. Länsstyrelsen anser inte att detta leder till någon betydande förändring eftersom samrådspunkten redan omfattar alla åtgärder som väsentligt ändrar naturmiljön. Om regeringen vill förtydliga samrådspunkten bör man inkludera alla skogstyper som förnybartdirektivet omfattar dvs också skogar och annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald.

Länsstyrelsen avslår förslaget om att enbart förtydliga samrådsplikten för urskog och gammal skog.

Definition gammal skog

Länsstyrelsen instämmer med Skogsstyrelsens bedömning (slutrapport 2.3) att det finns stor risk för begreppsförvirring när gammal skog föreslås få en definition i förordningen om samråd som bara är en delmängd av gammal skog enligt den i Sverige etablerade användningen (i miljömålet Levande skogar).

Vidare anser länsstyrelsen att kraven på trädens ålder som Skogsstyrelsen föreslår i sin slutredovisning (2.6.1) är för högt satta, och utesluter de flesta av Hallands biologiskt värdefulla skogar. I länets mest värdefulla bokskogar finns få bokar som är äldre än 150 år eftersom fnöskticka naturligt angriper träden.

Länsstyrelsen avstyrker föreslagen definition av gammal skog och föreslår att samma definition används som i miljömålet Levande skogar.

Övervakningssystem och kontrollsystem

Skogsstyrelsen påtalar i sin delredovisning att det behöver finnas betydligt mer resurser för kontroll och tillsyn om Sverige ska leva upp till kraven för A-land, och Länsstyrelsen instämmer i detta. Skogsstyrelsen informerade redan 2023 om rådande resursbrist på området. De skriver "Bland de ärenden som av resursskäl prioriteras ner, finns en anseelig mängd ärenden med stort tillsynsbehov" (Skogsstyrelsens årsredovisning 2023, s 71).

Länsstyrelsen påtalar vikten av att det finns tillräckliga resurser för att den kontroll och den tillsyn som behövs kan genomföras.

Övrigt

Länsstyrelsen vill påtala att det finns ett stort behov av en nationell kartläggning av skogar med stor biologisk mångfald. Detta skulle vara till stor nytta för både markägare och myndigheter. Markägarna skulle få stöd i bedömningen av vilka skogar som har höga naturvärden, något som kan vara svårt att avgöra utan specialistkunskap och de skulle även få större förutsägbarhet i sitt brukande om de vet

vilka skogar som myndigheterna bedömer ha höga naturvärden. På ett övergripande plan skulle det möjliggöra en strategisk planering hos skogsnäring och myndigheter så att frivilliga avsättningar, hänsyn i skogsbruket och formellt skydd kan riktas mot "rätt" områden. Enligt Länsstyrelsen mening var nyckelbiotops-inventeringen i Hallands län av god klass, och utgjorde ett pålitligt sådant underlag.

Bakgrund

I förnybartdirektivet anges regler för biobränsle. Länder med lagar och kontrollsystem som gör att det är låg risk att råvaran inte lever upp till kriterierna kallas A-länder och har lägre administrativ börda. I regeringens promemoria föreslås vissa lagändringar för att Sverige även i fortsättningen ska vara ett A-land. Skogsstyrelsen har fått i uppdrag att redovisa vilka ändringar som behövs för att uppnå fortsatt status som A-land, och Länsstyrelsen får möjlighet att också lämna synpunkter på deras slutredovisning och delredovisning.

Utöver denna remiss har det under året kommit ett förslag på omfattande ändringar i regler som rör skogsbruk (SOU 2024:91, aktivt skogsbruk) och (SOU 2025:17, avskogsningsförordningen). Remissen påverkas också av t.ex. restaureringsförordningen, artskyddsutredningen och Miljömålsberedningens betänkande.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med naturvårdshandläggare Viveka Strand som föredragande. I den slutliga handläggningen har också naturvårdsdirektör Henrik Martinsson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia

agnetha.alriksson@regeringskansliet.se

conny.ohman@regeringskansliet.se